

“PRO” QUARTA INTERNACIONAL? NO! LA QUARTA INTERNACIONAL! ¹

Lev Trotski

31 de maig de 1938

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de: “¿'Pro' Cuarta Internacional? ¡No! ¡La Cuarta Internacional!”, en, *Escritos*, Tom IX, volum 2, pp. 504-508.

Benvolgut camarada:

La proclamació de la Quarta Internacional li sembla “prematura”. Vostè considera que és més “modest” i exacte, mantenir el nom de “Moviment pro Quarta Internacional”. Jo no n'estic del tot d'acord. Aquest nom em semblà pedant, inadequat i quelcom ridícul fa ja dos anys, quan inicialment fou adoptat. L'experiència d'aquests darrers dos anys ha provat completament que és un error. La millor prova rau en el fet *que no ha estat inclús acceptat totalment*. Ningú ens anomena per aquest nom. La premsa burgesa, la Komintern, els socialdemòcrates, tots ells parlen amb un sol nom, la Quarta Internacional. Ningú observa la petita paraula “pro”. Les nostres pròpies organitzacions, amb algunes poques excepcions, actuen de la mateixa forma, anomenant-se elles mateixes seccions de la Quarta Internacional. És igual en tots els casos, amb els francesos, els alemanys, els russos, els nord-americans, els mexicans, els cubans i d'altres. Només Sneevliet i Vereecken han fet la seua bandera de la parauleta “pro”. Però aquest fet emfatitza millor l'error en el nom anterior, el qual per a l'aclaparadora majoria ha resultat impracticable.

Vostè està completament d'acord amb mi sobre què la Quarta Internacional està essent construïda per nosaltres únicament, que cap altre grup té la capacitat d'exercir o d'engegar el compliment d'aquesta tasca. D'altra banda, sóc el menys inclinat a tancar els ulls davant del fet que la nostra internacional és encara jove i dèbil. Però aquest no és una motiu per a renunciar al nostre nom. En les societats civilitzades una persona porta el mateix nom en la seua infància, maduresa i vellesa, aquest nom es fon amb la seua individualitat.

Per a vostè la parauleta “pro” sembla una expressió de “modèstia” política. A mi em sembla expressió d'indecisió i de manca de confiança en si mateix. Un partit revolucionari que no està segur de la seua pròpia significació no pot guanyar-se la confiança de les masses. La circumstància que tant els enemics de classe com els amplis cercles d'obres es referisquen a nosaltres com a la Quarta Internacional, demostra que ells tenen més confiança en aquesta “firma” que alguns escèptics o mig escèptics dins els nostres propis rengles.

Sembla que per a vostè el nom de Quarta Internacional impediria a les organitzacions simpatitzants o mig simpatitzants apropar-se a nosaltres. Açò és completament erroni. Nosaltres només podem atreure altres amb una política clara i correcta. Per a açò, ens cal una organització i no una taca nebulosa. Les nostres organitzacions nacionals s'anomenen a si mateixes *partits* o lligues. Ací, també podria dir-se que la “proclamació” del Partit Socialista Revolucionari a Bèlgica fa més difícil per als grups simpatitzants o mig simpatitzants l'apropament cap a nosaltres. Si el principi de “modèstia” s'hagués observat, el nostre partit belga, per exemple, hauria estat anomenat “moviment pro partit socialista revolucionari”. Però jo crec que fins i tot el camarada Vereecken no estaria d'acord amb tan ridícul nom! ¿Per què, doncs, en la nostra organització internacional hem d'aplicar principis diferents d'aquells que apliquem en les nostres organitzacions nacionals? És indigne per a un marxista tenir dues normes: una per a les polítiques nacionals i una altra per a les internacionals.

Sens dubte, a Bèlgica, com en qualsevol altre país, poden sorgir grups que simpatitzen amb nosaltres, però que encara no estan preparats per a entrar formalment en els nostres rengles. Hem d'estar disposats a establir amb ells relacions amigables i si ho desitgen, incloure'ls dins de la Quarta Internacional en qualitat d'organitzacions *simpatitzants*, és a dir, amb vot de consulta.

Vostè assenyala el fet que nosaltres no hem fet encara una anàlisi de l'última fase de l'imperialisme, etcètera. Però si aquest és un argument contra la “proclamació” de la Quarta Internacional, no ho és menys contra l'existència dels partits nacionals. De nou dues normes! Però la Quarta Internacional, en el seu conjunt, està indubtablement millor proveïda teòricament i assegurada en un grau major contra les vacil·lacions, que no qualsevol de les seccions nacionals per separat.

La relació entre la teoria i la pràctica no té un sol aspecte sinó dos, és a dir, un caràcter dialèctic. Nosaltres estem suficientment proveïts teòricament per a l'acció, de totes maneres millor que qualsevol altra organització. La nostra acció impulsarà el nostre treball teòric, originarà i atraurà nous teòrics, etcètera. La Quarta Internacional no sortirà totalment elaborada de les nostres mans al igual que Minerva sortí del cap de Júpiter. Creixerà i es desenvoluparà en la teoria com en la pràctica.

Deixe'm recordar-li que la Lliga Comunista fou creada per Marx i Engels abans d'escriure el *Manifest Comunista*. Que la Primera Internacional fou creada abans d'aparèixer el primer volum d'*El capital*; la Segona Internacional, abans de la publicació de tots els volums d'*El capital*. La Tercera Internacional existí al llarg el seu millor període sense un programa complet, etcètera.

El procés històric no espera a la investigació marxista, “definitiva”, “completa” i “exhaustiva”. Hem de prendre una posició sobre la revolució espanyola sense

esperar els estudis marxistes sobre Espanya. La guerra ens exigeix una resposta, independentment de si els nostres teòrics han produït o no un, dos o tres volums de treballs d'investigació. Així com la guerra no pot ésser posposada fins a descobrir armes més perfectes, així la revolució i la Quarta Internacional no poden ser postergades fins que aparega un treball teòric més complet. La teoria és molt important; però el fetixisme pedant de la teoria no serveix per a res.

La paradoxa rau en el fet que aquells que s'anomenen "pro Quarta Internacional" desenvolupen en realitat una clara lluita *contra* la Quarta Internacional. Açò és més clar en l'exemple de Sneevliet. Està en "pro" del Partit Obrer d'Unificació Marxista (POUM), en "pro" del Buró de Londres i per tal de mantenir el seu equilibri està, a més a més, en "pro" de la Quarta Internacional. No necessitem semblant confusió. La política de Sneevliet compromet la Quarta Internacional a Holanda i també internacionalment. A Espanya la seua política ha pres la forma de boicot directe en el moment més crític; i tot açò és encobert per la parauleta "pro"! La política de Vereecken és només el cinquanta-un per cent de la de Sneevliet. La qüestió no és molt diferent amb Maslow. Tots ells estan en "pro". En realitat tots ells desenvolupen una lluita contra els principis bàsics de la Quarta Internacional, observant calladament a dreta i esquerra a la recerca d'aliats que els ajuden a derrotar aquests principis. De cap manera podem permetre-ho. Cal dedicar la major atenció als grups de la classe obrera, vacil·lants i immadurs, que s'estan movent cap a nosaltres. Però no podem fer concessions de principis als sectaris dirigents centristes que no volen reconèixer la nostra organització internacional, ni la nostra disciplina.

"Significa açò que vostè vol una internacional monolítica?" diria algú amb sant temor. No, res d'això, replicaria jo, amb calma, a semblant sospita. Tota la història de la Quarta Internacional i de cadascuna de les seues seccions mostra una constant, ininterrompuda i lliure lluita de tendències i punts de vista. Però com la nostra experiència ho testimonia, aquesta lluita únicament manté un sa caràcter quan els seus participants es consideren membres d'una mateixa organització nacional i internacional, que té el seu programa i estatuts. D'altra banda, podem sostenir discussions fraternals amb els grups que estiguen fora de la nostra organització. Però com ho demostra l'experiència amb Sneevliet i Vereecken, la discussió inevitablement assumeix un caràcter verinós quan alguns dirigents es mantenen amb un peu dins de la nostra organització i amb l'altre fora. Permetre el desenvolupament d'aquest mètode seria fatal.

Per totes aquestes consideracions, sostinc la meua posició que ens denominem així com som anomenats pels treballadors i les classes enemigues, és a dir, la *Quarta Internacional!*

L. Trotski

¹ “‘Pro’ Quarta Internacional? No! La Quarta Internacional!” *Internal Bulletin*, SWP, n° 3, 1938.